

Михаил Александрович Чехов

Apja Alekszander Pavlovics Csehov (1855–1913), író, anyja Natalja Alekszandrovna Golden volt.



**Mihail Alekszandrovics
Csehov**

1891. augusztus 28-án (a régi orosz naptár szerint 16-án), Szentpétervárott született.

A fiatal Mihail már családi környezetben megismerhette az orosz irodalmat: nagybátyja az író, Anton Pavlovics Csehov volt.

1907-ben, 16 évesen jelentkezett Szuvorin szentpétervári színessziskolájába, klasszikus dráma-szakra.

1911 októberében, Alekszej Tolsztoj *Fjodor cárjában* debütált, a Kis Szuvorin Színházban.

21 éves, amikor Olga Leonardovna Knyipper-Csehova, az író feleségének ajánlására Konsztantyin Sztanislavszkij felvette a moszkvai Művész Színházba. „Kétszáz éves” aggastyánokat alakított huszonévesen.

1913-ban meghalt apja gégerákban.

1914 szeptemberében feleségül vette Olga Konsztantyinovna Knyipper színésznőt. 1916-ban született egyetlen gyermekük: Ada Mihajlovna Csehova.

1917-ben elváltak, aminek egyik oka Csehov alkoholizmusa volt. Olga Konsztantyinovna lányával együtt Berlinbe költözött.

Csehov idegösszeomlás miatt fél évig szüneteltette színházi munkáját. Ezalatt megismerte Rudolf Steiner műveit, és személyesen is hallgatta előadásait.

1918 júniusában másodszor is megnősült; új felesége Ksenya Karlovna Ziller lett.

28 éves Csehov, amikor anyja meghal tífuszban.

Csehov – az országban uralkodó állapotok ellenére – lakásán színiiskolát nyitott; Borisz Bugajevvel (Andrej Belij) tanfolyamot szervezett a nyelv, a mozgás és a ritmus kapcsolatáról.

1922-ben Csehov a moszkvai Művész Színház Első Stúdiójának vezetője lett.

1923-ban a Szovjetunióban betiltották az Antropozófiai Társaság működését; katakomba-keresztényként azonban tovább működtek. Antropozófiai ihletésű darabokat rendeztek, színpadra alkalmazták Belij *Pétervár* c. regényét, melyben Csehov is játszott; ő maga az euritmiát is beépítette tananyagába.

1924-től a Művész Színház úgynevezett Második Stúdiójának lett művészeti vezetője.

33 évesen alakította híres *Hamletjét*, melyért Érdemes Művész címet kapott.

1928-ban jelent meg *Путь актера** c. könyve.

Ekkor az orosz antropozófusokat már nyíltan üldözték, sokan munkatáborokban vesztették életüket. Csehov sorsa is, amikor felszólalt Shakespeare és Goethe darabjainak mellőzése miatt, megpecsételődni látszott. Egy „magas ismeretségű” nőismerőse segítségével útlevelet szerzett, és feleségével együtt elhagyta a Szovjetuniót.

Berlinbe mentek, ahol első felesége szerzett nekik lakást; Csehov így lányát is többet láthatta.

Két évig Max Reinhardtval dolgozott együtt. Több filmben is szerepet kapott, némelyikben Olga Konsztantyinovnával játszott együtt.

* *A színészhez* (Bp., 1997)

1930-tól Párizsban élt, ahol orosz színházat alapított emigráns színészek számára.

1932-től Rigában játszott; operát is rendezett: színpadra vitte Wagner *Parzifalját*.

1936-tól az angliai Dartington Hallban színiiskolát alapított Chekhov Theatre Studio néven; euritmiát és beszédművészetet is oktatott.

1938 decemberében áttelepült az Egyesült Államokba.

1939-ben Ridgefieldben nyitotta meg új stúdióját Chekhov Theatre Players néven. Ám amikor az USA hadba lépésekor férfiszínészeit besorozták, a stúdiót kénytelen volt bezárni.

1942-ben megjelenik angolul is *A színészhez (To The Actor)*.

1946-ban Csehov felvette az amerikai állampolgárságot.

1947-ben Hollywoodban alapított stúdiót, ahonnan tanításai nyomán a legnevesebb amerikai színészek kerültek ki.

Rudolf Steiner misztériumdrámáinak megrendezésére már nem volt lehetősége.

Mihail Alekszandrovics Csehov 1955. szeptember 30-án, Beverly Hillsben halt meg. Hamvait a Forest Lawn Cemetery őrzi, Los Angelesben. Kaliforniai birtokát Nyugat-Németországban élő színész lányára hagyta.



„Átváltozás – ez az, ami után tudatosan vagy öntudatlanul a színésztermészet sóvárog.”





Ableuhov szerepében (Belij: *Pétervár*)